

fortrædende Organ for Kirken, og vi fandt det i det kirkelige Udvalg. Det var ikke blot en Kommission med en bestemt Opgave, og derfor blev det føjet til, at naar yderligere Anledning gives, skulde det kirkelige Udvalg fungere som Organ for Kirken netop i de Anliggender, som nu i det foreliggende Lovforslag ere henførte til Menighedsraadene, nemlig i alt, hvad der vedrørte Menighedens Liv og Kirkens Vel enten indenfor det enkelte Stift eller i Almindelighed. Den Slags Sager kunne komme til enhver Tid, maaske ikke saa dagligdags som i Menighedsraadene, men hvem kan nægte, at der til enhver Tid kan komme Anliggender, som vedrøre Menighedens og Kirkens Vel, enten indenfor et Stift eller i Almindelighed, og det er som Organ for disse fælles Interesser, at vi ville have det kirkelige Udvalg som midlertidigt Organ ganske paa samme Maade, som Menighedsraadene ere midlertidige Organer for de enkelte Menigheder. Derfor siger jeg, at vi ere fuldt berettigede til, — ifølge de Forudsætninger, som vi den Gang gik ud fra, samtidig med, at der sker en Forlængelse af Menighedsraadene som de midlertidige Organer for de enkelte Menigheder, indtil vi faa en endelig Ordning i Overensstemmelse med det, det kirkelige Udvalg har foreslaaet — at kræve det, som skal fungere som Organ for den samlede Kirke, og der have vi ikke andet end det kirkelige Udvalg. Det var Forudsætningen og Tanken den Gang, og derpaa grunde vi Kravet om, at der maa ske en lignende Forlængelse af det kirkelige Udvalgs Liv og Evne til at virke, naar Anledning gives, som vi muligvis kunne gaa ind paa for Menighedsraadenes Vedkommende.

Johansen: Jeg kommer til at se noget mere trist paa Forholdene, alt som Forhandlingerne skride frem, thi det forekommer mig efter nu at have hørt de foregaaende Talere, at der er stillet Fordringer, som ere saa store, at det synes næsten umuligt at komme igennem dem i denne Samling, og det vilde dog, forekommer det mig, være beklageligt. Thi de store Spørgsmaal, som de to foregaaende Talere have været inde paa skulde løses samtidig med dette, kunne vi vist dog være enige om ville ikke tage saa lidt Tid, saa jeg er ængstelig for, at man saa vil slutte med ingenting at faa ud af denne Sag. Det vilde jeg i høj Grad beklage, thi det vilde vistnok rejse en Misstemning ude i Landet, som jeg ikke skøtter om skulde

komme. Jeg vil derfor meget tilraade, at man tager mere enkelt paa Sagen, da man jo dog kan være sikker paa, at den højtærede Minister indenfor en rimelig Tid forelægger Forslag til Løsningen af disse Spørgsmaal. Da Tiden nu er saa kort, at vi skulde jage dette Arbejde igen — baade i dette og det andet Ting — vi have jo kun en Maaned tilbage af Samlingen —, er jeg bange for, at det vilde blive et Arbejde, der ikke vilde kunne komme til at tilfredsstille i alle Henseender. Der er blevet nævnt, at det kirkelige Udvalg har gjort sit Arbejde færdigt, og at der er et Kirkeraad, og det kan man tage. Ja, var man enig om det! Men det vide vi jo nok, at det er man ikke; der var jo ikke fuld Enighed i det kirkelige Udvalg, og man kan sige sig selv, at der bliver heller ikke fuld Enighed her i Tinget. Det vide vi jo, at naar der er en saadan Gnidningsmodstand, vil det tage Tid, inden vi naa til Enighed om dette Spørgsmaal. Da det er et saa stort og alvorligt Spørgsmaal, maa Tinget have Ro til at behandle det til Ende, saaledes at det virkelig kunde blive til Lykke og Velsignelse for Menighedslivet her i Danmark.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet (Enevold Sørensen): Ogsaa det ærede 1ste Medlem for 1ste Kreds (Matzen) var utilfreds med, at Forslaget til en Kirkeforfatning ikke var forelagt i dette høje Ting i denne Samling. Jeg har, sidst jeg havde Ordet, udtalt de Betragtninger, som have ledet Regeringen og mig til ikke i nærværende Øjeblik under den nuværende Situation at kaste dette store betydningsfulde, men ogsaa meget skilende Spørgsmaal ind i Forhandlingerne her paa Rigsdagen og ude i Befolkningen. Ganske vist henviste det ærede Medlem til, at dette høje Ting havde ikke haft ret meget Arbejdsstof i denne Samling, det havde lidt Arbejdsnød, og at der derfor havde været en Mulighed for ved disse Love at skaffe saadant Arbejde. Men dette Hensyn var og er mig dog for lidet afgørende overfor det Hensyn, som jeg nys nævnte. Men saa havde det ærede Medlem jo endnu en Grund for, at jeg burde have fremsat Forslag til en Kirkeforfatning i denne Samling, og det var den, at Grundloven krævede, at Kirkens Forfatning skal ordnes ved Lov. Det er et Grundlovsbud, og jeg har altsaa sidst dette Grundlovsbud overhørig i indeværende Rigsdagssamling. Ja — Grundloven er jo fra 1849, og jeg maa da trøste